

"Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасы Үкіметінің арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы 2001 жылғы 3 мамыр N 595

Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

"Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасы Үкіметінің арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Заңының жобасы Қазақстан Республикасының Парламенті Мәжілісінің қарауына енгізілсін.

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі

Жоба

Қазақстан Республикасының Заңы

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасы
Үкіметінің арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және
өзара қорғау туралы келісімді бекіту туралы

1999 жылғы 16 желтоқсанда Душанбе қаласында жасалған Қазақстан
Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасы Үкіметінің арасындағы
Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісім бекітілсін.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасы Үкіметі
арасындағы инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы
Келісім

Төменде "Уағдаласушы Тараптар" деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Тәжікстан Республикасының Үкіметі

екі Уағдаласушы Тарап арасындағы экономикалық ынтымақтастықты нығайтуға және кеңейтуге тілек білдіре отырып,

бір Уағдаласушы Тарап инвесторларының екінші Уағдаласушы Тарап аумағында күрделі қаржы жұмсауын жүзеге асыру үшін қолайлы жағдайлар жасауға тілек білдіре отырып,

Келісімге сәйкес инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау Уағдаласушы Тараптардың экономикалық дамуына жәрдемдесетін болады деп тани отырып,

мына төмендегілер жөнінде келісті:

1-бап. Айқындамалар

Осы Келісімнің мақсаттары үшін:

1. "Инвестициялар" термині мүлктік құндылықтардың барлық түрлерін және оларға құқықтарды, сондай-ақ пайда (табыс) алу мақсатында инвесторлардың кәсіпкерлік қызмет объектілеріне салатын зиялылық меншік құқықтарын білдіреді және тек қана осылар емес, атап айтқанда:

- қозғалмалы және қозғалмайтын мүлікті және кепілдемелерін қоса алғанда, осыларға байланысты кез келген басқа да мүлктік құқықтарды, ипотекаларды немесе банктер мен басқа да қаржы мекемелерінің есептеріндегі өзге де кепілдемелер мен қаржыларды ұстау құқығын;

- акцияларды, салымдарды (пайларды), облигацияларды және Уағдаласушы Тараптардың әрқайсының заңдарына сәйкес тіркелген кәсіпорындарға, акционерлік қоғамдарға, шаруашылық серіктестіктерге, бірлестіктерге және заңдарда мойындалатын өзге де заңды тұлғаларға қатысудың кез келген басқа да нысандарын;

- заемдарды, несиелерді, мақсаткерлік банк және қаржы салымдарын және инвестициялардың жүзеге асырылуына байланысты өзге де ақшалай талаптарды;

- авторлық құқық қорғайтын объектілерді, патенттерді, тауарлық белгілерді, қызмет көрсету белгілерін, фирма атауларын, өнеркәсіп үлгілерін, шаруашылық құпиялары мен "ноу-хауды" қоса алғанда, зиялылық және өнеркәсіптік меншіктерінің объектілеріне құқықтарды;

- табыстардың және кредиттік келісімдер бойынша негізгі қарыз бен пайыздардың төленуін реинвестициялауды қамтиды.

2. "Инвестор" термині:

а) Уағдаласушы Тараптар мемлекеттерінің қолданыстағы заңдарына сәйкес

олардың біреуінің азаматы болып табылатын жеке тұлғаны;

б) Уағдаласушы Тараптардың біреуінің мемлекет қолданысындағы заңдарына сәйкес құрылған кез келген заңды тұлғаны;

в) Уағдаласушы Тараптардың біреуінің мемлекет заңдарына сәйкес құрылмаған, бірақ тап сол Уағдаласушы Тараптың мемлекетінің жеке тұлғалары немесе заңды тұлғалары тікелей немесе жанама түрде оған бақылау жасайтын заңды тұлғаны білдіреді.

3. "Табыстар" термині:

Кәсіпорынды басқарғаны, техникалық қызмет көрсеткені үшін түскен пайданы, дивидендтерді, сыйақыларды қоса алғанда, инвестицияларды жүзеге асыру нәтижесінде немесе соларға байланысты алынған қаржыларды немесе заттай жолмен алынған кез келген басқа да қаржыларды білдіреді.

4. "Аумақ" термині:

Халықаралық құқыққа сәйкес Уағдаласушы Тараптар мемлекеттері оларға өздерінің егеменді құқықтары мен юрисдикциясын жүргізетін еркін экономикалық аймақтарды, континентальдік шельф пен жер қойнауларын қоса алғанда, Уағдаласушы Тараптар мемлекеттерінің мемлекеттік аумағын білдіреді.

5. Аумағында инвестиция жүзеге асырылған Уағдаласушы Тарап мемлекетінің заңдары мен басқа да нормативтік актілеріне сәйкес рұқсат етілген инвестициялар нысандарының өзгеруі оның инвестиция ретіндегі сипатын өзгертпейді.

2-бап. Инвестицияларды көтермелеу және қорғау

1. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларына жәрдемдесетін болады және мұндай инвестицияларға өздерінің заңдарына сәйкес рұқсат беретін болады.

2. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы екінші Уағдаласушы Тарап Инвесторларының инвестициялары үшін әділетті және тең құқықтық режимді қамтамасыз ететін болады және осы инвестицияларды басқаруға, қызмет етуіне, пайдалануға немесе жұмсауға бастызық немесе кемсітушілік шаралары арқылы қысымшылық көрсетпейтін болады.

3-бап. Инвестициялардың құқықтық режимі

1. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы өз аумағында инвестицияларға қатысты өздерінің инвесторларының инвестицияларына немесе үшінші бір елдер инвесторларының инвестицияларына жасалатын режимнен кем болмайтын қолайлы режимді қамтамасыз етеді.

2. Аталған режим:

а) Уағдаласушы Тараптардың біреуі олармен бірге еркін сауданың кедендік немесе экономикалық одағына қатысуымен байланысты жекелеген елдердің инвесторларына беретін артықшылықтарға ;

б) Уағдаласушы Тараптардың біреуі қосарлы салық салуды болдырмау туралы келісім немесе салық мәселелері жөніндегі басқа да келісімдер негізінде жекелеген елдердің инвесторларына беретін артықшылықтарға қолданылмайды.

4-бап. Инвестицияларға кепілдіктер

Уағдаласушы Тараптардың біреуінің инвесторлары инвестицияларының реквизициялануы, национализациялануы, экспроприациялануы немесе оларға реквизиция, национализация, экспроприация (бұдан әрі - экспроприация) тәрізді зардаптарға ұшырататын өзге де шаралардың қолданылуы мүмкін емес, бұған экспроприация қоғамдық мүдде үшін жүзеге асырылған жағдайлар және мынадай:

- экспроприацияны жүзеге асыратын Уағдаласушы Тарап мемлекетінің заңдар белгілеген тәртіпке сәйкес ;

- кемсітушіліксіз ;

- тиісті өтемақыны кешеуілдетпей төлеу арқылы жүргізілген жағдайлар қосылмайды .

Өтемақы инвесторға экспроприация туралы белгілі болған сәттегі экспроприацияланған инвестицияның нарықтық әділ құнына тең болуға тиіс.

Өтемақы қолданыстағы пайыздық ставкаларға сәйкес келетін және экспроприациялану уақыты мен өтемақы төлеу уақыты арасындағы кезеңге есептелген пайыздарды қамтуға тиіс .

Өтемақы инвестиция жүзеге асырылған валютада немесе инвестордың келісімімен кез келген басқа валютада төленеді. Өтемақы шетелге шектеусіз түрде және себепсіз кешеуілдетпей аударуға жатады .

5 - бап . Ш ы ғ ы н д ы ж а б у

Екінші Уағдаласушы Тарап өз аумағында соғыс немесе басқа да әскери шиеленіс, төтенше жағдай, азаматтық қақтығыстар немесе сондай жағдайлар нәтижесінде инвестицияларына зиян шектірілген Уағдаласушы Тараптардың біреуінің инвесторларына жоғарыда аталған жағдайларда шеккен зиянының орнын толтыру кезінде өздерінің инвесторына немесе үшінші бір елдердің инвесторларына қатысты қолданылатын режимнен кем болмайтын қолайлы режим жасалады.

6-бап. Инвестицияларға байланысты т ө л е м д е р д і а у д а р у

1. Уағдаласушы Тараптар инвестицияларға байланысты барлық қаржы

аударымдарды Уағдаласушы Тарап мемлекетінің заңдары белгілеген, онда:

- еркін аударым құқығының бұзылмауын ескере отырып, осындай аударымдарды ресімдеу ережелері;
- аударылатын сомалардан алынатын салықтарды, алымдарды ұстау;
- кредиторлардың заңды құқықтарын қорғау немесе сот қарауы барысында шығарылған шешімдердің орындалуын қамтамасыз ету көзделген рәсімге сәйкес еркін түрде және себепсіз кешеуілдетпей жүзеге асырылатынына кепілдік береді.

Осы бапта көрсетілген рәсім әділ және кемсітушіліксіз түрде жүргізілуге тиіс.

Осы Келісімде аударымдар мыналарды:

- бастапқы инвестицияланатын қаржыны, сондай-ақ инвестицияларды қолдауға немесе кеңейтуге пайдаланылатын кез келген шетелдік қосымша қаржыны;
- пайданы;
- осы Келісімнің 4-бабына сәйкес өтемақыны;
- инвестициялық дауды шешу кезінде туындайтын төлемдерді;

- кредиттік келісімдерге сәйкес төлемдерді, сондай-ақ кредиттік келісімдерге сәйкес төлемдерді, сондай-ақ зиялылық және өнеркәсіптік меншік құқықтарына байланысты сыйақыларды, басқару, техникалық және сервистік қызмет көрсету туралы келісімдер бойынша төлемді;

- осы Келісімнің 5-бабына сәйкес шығынды жабудағы төлемдерді;
- инвестицияларға байланысты қызметті жүзеге асыратын екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің жеке тұлғалары үшін тұрақты негізде еңбегіне төленетін ақыны;
- инвестицияның бір бөлігін немесе барлығын сатудан немесе жоюдан түскен табысты қамтиды, алайда, мұндай жағдайда түскен табыс құзыретті органның рұқсаты бойынша ғана еркін аударылатын болуы тиіс.

2. Уағдаласушы Тараптар мемлекеттерінің заңдарымен белгіленген салықтар мен алымдарды төлеу шарттарын және Уағдаласушы Тараптар мемлекеттерінің валюта заңдарының нормаларын сақтау жағдайда аударымдар аударым жасалған күні қолданылатын бағам бойынша еркін айналыстағы валютамен, себепсіз кешеуілдетпей жүзеге асырылатын болады.

"Себепсіз кешеуілдетпей" аударым жасау деп аударымға байланысты ресми әрекеттерді орындауға оңтайлы түрде талап етілетін уақыт ішінде жасалған аударым

7-бап. Қолайлылығы көбірек режим принципі

Егер Уағдаласушы Тарап мемлекетінің заңдарына немесе Уағдаласушы Тараптардың арасында туындаған жағдайларда халықаралық заңдарға сәйкес екінші Уағдаласушы Тарап инвесторлары жүзеге асырған инвестицияларға қатысты жалпы немесе егжей-тегжейлі түрде осы Келісімде көзделгеннен тиімдірек режимді қарастыратын қосымша реттеулер бар болса, онда мұндай реттеулер олардың тиімдірек көлемінде осы Келісіммен салыстырғанда басымдыққа ие болады.

8 - б а п . С у б р о г а ц и я

1. Егер Уағдаласушы Тарап немесе ол өкілеттік берген қандай да бір институт инвестицияға байланысты жасалған кепілдіктердің немесе сақтандырудың шеңберінде өз мемлекетінің инвесторларының кез келгеніне төлемдер жүргізетін болса, екінші Уағдаласушы Тарапқа немесе оның институтына инвесторға тиесілі кез келген құқықтардың немесе талаптардың берілгенін танитын болады. Инвестордың құқықтары берілген Уағдаласушы Тараптың немесе оның қайсы бір институтының инвестор ие болған және инвестордың осындай түрде сақтандырылған инвестицияларға байланысты міндеттемелерін ескертумен, сол құқықтардың сондай көлемдегі талаптарына құқы болады.

2. Осы Баптың 1-тармағында белгіленген суброгация болған жағдайда инвестор, егер оған Уағдаласушы Тарап немесе оның кез келген институты өкілеттік берген болмаса, талап қоя алмайды.

9-бап. Уағдаласушы Тараптардың арасындағы даулар

1. Осы Келісім ережелерін түсіндіруге және қолдануға қатысты Уағдаласушы Тараптардың арасындағы даулар дипломатиялық арналар арқылы шешілетін болады.

2. Егер Уағдаласушы Тараптар дау пайда болған күннен бастап алты ай ішінде келісімге келе алмаса, дау Уағдаласушы Тараптардың кез келгенінің талап етуі бойынша құрамында үш мүшесі бар Төрелік сотқа тапсырылатын болады. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы бір төрешіден тағайындайды, ал тағайындалған төрешілер екі Уағдаласушы Тараптардың мемлекеттерімен дипломатиялық қарым-қатынастарды қолдайтын үшінші мемлекеттің азаматы болып табылатын төрағаны сайлайды.

3. Егер Уағдаласушы Тараптардың бірі төрешіні тағайындамаса және екінші Уағдаласушы Тараптың екі ай ішінде осындай тағайындауды жүргізу үшін

шақыруымен келіспесе, төрешіні осы Уағдаласушы Тараптың өтінішімен Гаага қаласындағы БҰҰ Халықаралық сотының Президенті тағайындайды.

4. Егер екі төреші өздері тағайындалған күннен бастап екі ай ішінде төрағаны сайлауға қатысты келісімге келе алмаса, оны Уағдаласушы Тараптардың кез келгенінің өтініші бойынша Халықаралық сот Президенті тағайындайды.

5. Осы баптың 3 және 4-тармақтарында аталған жағдайларда халықаралық Сот Президенті аталған функцияларды орындай алмаса немесе егер ол Уағдаласушы Тараптардың бір мемлекетінің азаматы болып табылса, онда мұндай тағайындауды Вице-Президент жүргізетін болады, ал егер ол да тиісті функцияларды орындай алмаса немесе Уағдаласушы Тараптардың бір мемлекетінің азаматы болып табылса, онда тағайындауды Уағдаласушы Тараптар мемлекеттерінің мемлекетінің бірде-бірінің азаматы болып табылмайтын, Халықаралық Сот судьяларының дәрежесі бойынша ең жоғары тұрғаны жүргізетін болады.

6. Уағдаласушы Тараптардың арасындағы басқа қаулыларды бұзбай отырып, Төрелік сот рәсімнің өз ережелерін белгілейді. Төрелік сот шешімді көпшілік дауыспен шығарады.

7. Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы соттағы өз мүшесін ұстауға кететін шығынды мойнына алады, сондай-ақ төрелік рәсімдегі өз үйлесіне сәйкес; төрағаны ұстауға кететін шығын мен басқа да шығынды Уағдаласушы Тараптар теңдей бөліктерде өтейді. Бірақ сот өз шешімін Уағдаласушы Тараптардың бірінің көбірек қатысуын белгілей алады және мұндай шешім елі Уағдаласушы Тарапты міндеттейді.

8. Сот шешімдері Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы үшін соңғы және міндетті болып табылады.

10-бап. Уағдаласушы Тарап пен екінші Уағдаласушы Тарап мемлекетінің инвесторы арасындағы даулар

1. Уағдаласушы Тарап пен екінші Уағдаласушы Тарап Мемлекеті инвесторының арасындағы инвестицияларға қатысты дауды шешу мақсатымен мүдделі тараптардың арасында келіссөздер жүргізілетін болады.

2. Егер келіссөздер оларды бастау туралы жазбаша ұсыныс жасалған күннен бастап алты ай ішінде шешіммен аяқталмаса, дау тараптары төмендегідей түрде іс-әрекет жасай алады:

а) егер дау осы Келісімнің 4, 5, 6-баптарындағы міндеттемелерге қатысты болса, ол инвестордың өтініші бойынша төрелік соттың шешуіне тапсырылады;

б) осы баптың 2-тармағының а) тармақшасында аталмаған дау екі тараптың келісімі бойынша төрелік соттың қарауына беріледі.

3. Төрелік сот әрбір жеке іс үшін құрылатын болады. Егер дауға қатысушы Тараптар өзгесін келіспеген болса, олардың әрқайсысы бір төрешіден тағайындайды.

Тағайындалған төрешілер үшінші мемлекеттің азаматы болып табылатын төрағаны
с а й л а й д ы .

Төрешілер дау төрелік соттың қарауына тапсырылған күннен бастап екі ай ішінде,
ал төраға келесі екі ай ішінде тағайындалуға тиіс.

4. Осы баптың 3-тармағында аталған мерзімдер орындалмаған болса, дау тараптарының кез келгені басқа уағдаластықтары болмағанда, қажетті тағайындауларды жүргізу жөнінде Париждегі Халықаралық Сауда Палатасының жанындағы Төрелік соттың Төрағасына өтініш жасай алады. Егер төраға аталған функцияны орындай алмаса немесе Уағдаласушы Тарап Мемлекетінің азаматы болып табылса, осы Келісімнің 9-бабындағы 5-тармақтың ұқсас ережелері қолданылатын
б о л а д ы .

5. Егер Тараптар өзгеше түрде келіспеген болса, Төрелік сот рәсімдік өз ережелерін белгілейді. Шешімдер соңғы және міндетті болып табылады. Уағдаласушы Тараптың әрқайсысы төрелік шешімдерді тануды және орындауды қамтамасыз етеді.

6. Дау тараптарының әрқайсысы соттағы өз мүшесін ұстау жөніндегі шығынды мойнына алады және төрелік рәсімдегі өз үлесіне сәйкес: төрағаны ұстауға кететін шығын мен басқа да шығынды олар дау тараптары ретінде теңдей бөлікте мойындарына алады. Бірақ сот өз шешімімен тараптардың бірінің мойнына алған шығынын бөлудің басқа мөлшерін белгілей алады және бұл шешім екі тарап үшін
м і н д е т т і б о л а д ы .

7. Даудың тарабы болып табылатын Уағдаласушы Тарап аралық рәсімінің немесе сот шешімін орындаудың кез келген сатысында сақтандыру шартының нәтижесінде инвесторға келтірілген шығынның бәрін немесе бір бөлігін қамтитын өтемақыны оның алған фактісіне сілтеме жасай алмайды.

8. Егер екі Уағдаласушы Тарап мемлекеттері 1965 жылғы 18 наурыздағы "Мемлекеттер мен басқа мемлекеттер азаматтарының арасындағы инвестицияларға қатысты дауларды шешу туралы" Вашингтон Конвенциясының тараптарына айналса, даулар Инвестициялар жөніндегі дауларды шешетін халықаралық орталыққа келесі түрде жіберілетін болады:

инвестордың талап етуі бойынша осы баптың 2-тармағының а) тармақшасында аталған даулар ,

ал осы баптың 2-тармағының б) тармақшасында аталған даулар Уағдаласушы Тараптардың екі жақты келісуімен жіберіледі.

11-бап. Қорытынды ережелер

1. Осы Келісім бекітілуге жатады және бекітілгені туралы соңғы жазбаша хабарландыруды жіберген күннен кейін күшіне енеді.

2. Осы Келісім күшіне енген соң 10 (он) жыл ішінде қолданыста болады және осы

баптың 6-тармағына сәйкес оның қолданысы тоқтатылғанға дейін күшінде қалады.

3. Осы Келісім ережелерінің күші ол күшіне енген сәттен бастап 1991 жылғы 16-желтоқсанда жүзеге асырылған инвестицияларға жүреді.

4. Осы Келісімнің қолданысын тоқтатқанға дейін жүзеге асырылған инвестицияларға қатысты осы Келісімнің барлық алдыңғы баптарының ережелері оның қолданысын тоқтатқан күннен бастап 10 (он) жыл ішінде күшінде қала береді.

5. Осы Келісімге Уағдаласушы Тараптардың арасындағы жазбаша келісім бойынша түзетулер енгізілуі мүмкін. Кез келген түзету, егер Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысы екінші Уағдаласушы Тарапқа осындай түзетудің күшіне енуіне кедергі келтіретін барлық формальдылықтарын реттегені туралы хабар берген болса күшіне е н у г е т и і с б о л а д ы .

6. Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тарапқа алдыңғы тоғыз жыл өткен соң кейінгі кез келген уақытта осы Келісімнің қолданысын тоқтататыны туралы қолданыс мерзімі аяқталғанға дейін бір жыл бұрын жазбаша түрде хабарлай алады.

7. Осыны куәландыру үшін, біз, тиісті түрде өкілеттік берілген

өкілдер, осы Келісімге қол қойдық.

Душанбе қаласында, 1999 жылғы 16 желтоқсанда екі түпнұсқа данада, қазақ, тәжік, орыс тілдерінде жасалды, сондай-ақ барлық мәтіндердің күші бірдей.

Осы Келісімнің ережелерін түсіндіруде пікір алшақтықтары пайда болған жағдайда Уағдаласушы Тараптар Келісімнің орыс тіліндегі мәтінін басшылыққа алады.

Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін

Тәжікстан Республикасының
Үкіметі үшін

Мамандар:

Багарова Ж.А.

Қасымбеков Б.А.

